

Täysistunto

Perjantai 1.12.2017 klo 13.00—13.33

Täysistunto alkoi klo 13.00. Täysistunto päättyi klo 13.33.

Puhetta johti puhemies Maria Lohela (13.00—13.33).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Ilmoituksia

2.1. Hallituksen esitykset

Valtioneuvosto on 30.11.2017 antanut hallituksen esitykset HE 181-183/2017 vp.

2.2. Vastaukset kirjallisiin kysymyksiin

Eduskunnalle ovat saapuneet vastaukset kirjallisiin kysymyksiin KK 472, 477, 478, 481, 483-488, 494, 507/2017 vp.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta sekä sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annettujen lakien liitteiden muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 138/2017 vp

Lakialoite LA 37/2015 vp, 82, 88/2016 vp, 56, 58, 61, 87/2017 vp

Toimenpidealoite TPA 6, 39/2016 vp, 40/2017 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 18/2017 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Maria Lohela: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM 18/2017 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 29.11.2017 pidetyssä täysistunnossa.

Nyt käsitellään muutosehdotukset.

2. lakiehdotuksen liitteenä 2 oleva verotaulukko

Pöytäkirja PTK 128/2017 vp

Ozan Yanar vihr: Arvoisa rouva puhemies! Esitän vihreiden vastalauseen 2 mukaisen muutosesityksen.

Emma Kari vihr: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Puhemies Maria Lohela: Ozan Yanar on Emma Karin kannattamana ehdottanut, että 2. lakiehdotuksen liitteenä 2 oleva verotaulukko hyväksytään vastalauseen 2 mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Ozan Yanarin ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 150, ei 25; poissa 24 (äänestys 1). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 138/2017 vp sisältyvien 1. ja 2. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Eduskunta yhtyi valiokunnan ehdotukseen lakialoitteisiin LA 37/2015 vp, LA 82, 88/2016 vp, LA 56, 58, 61, 87/2017 vp sisältyvien lakiehdotusten hylkäämisestä. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maatalousyrittäjien lomituspalvelulain 27 ja 27 b §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 160/2017 vp

Valiokunnan mietintö StVM 13/2017 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Maria Lohela: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Käsittelyn pohjana on sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö StVM 13/2017 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 29.11.2017 pidetyssä täysistunnossa.

Nyt käsitellään muutosehdotukset.

Arja Juvonen ps: Arvoisa rouva puhemies! Teen perussuomalaisten vastalauseen mukaiset muutosesitykset pykäliin 27 ja 27 b sekä voimaantulosäännökseen.

Toimi Kankaanniemi ps: Arvoisa puhemies! Kannatan kaikkia edustaja Juvosen esityksiä.

Puhemies Maria Lohela: Arja Juvonen on Toimi Kankaanniemen kannattamana ehdottanut, että 27 §, 27 b § sekä voimaantulosäännös hyväksytään vastalauseen mukaisina.

Selonteko hyväksyttiin.

27 §

Mietintö "jaa", Arja Juvosen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 158, ei 21; poissa 20 (äänestys 2). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Pöytäkirja PTK 128/2017 vp

27 b §

Mietintö "jaa", Arja Juvosen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 160, ei 21; poissa 18 (äänestys 3). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Voimaantulosäännös

Mietintö "jaa", Arja Juvosen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 160, ei 21; poissa 18 (äänestys 4). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 160/2017 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kansaneläkkeen ja eräiden muiden etuuk-sien vuoden 2018 indeksitarkistuksista sekä kansaneläkeindeksistä annetun lain 2 §:n ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 123/2017 vp

Toimenpidealoite TPA 28/2017 vp

Valiokunnan mietintö StVM 16/2017 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Maria Lohela: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Käsittelyn pohjana on sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö StVM 16/2017 vp. Yleis-keskustelu asiasta päättyi 30.11.2017 pidetyssä täysistunnossa.

Nyt käsitellään muutosehdotukset.

1. lakiehdotuksen 1 §

Kristiina Salonen sd: Arvoisa puhemies! Esitän, että pykälä saa vastalauseessa 1 esitetyn muodon.

Anneli Kiljunen sd: Arvoisa puhemies! Kannatan edustaja Salosen tekemää esitystä.

Puhemies Maria Lohela: Kristiina Salonen on Anneli Kiljusen kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 1 mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Kristiina Salosen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 102, ei 76; poissa 21 (äänestys 5). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 123/2017 vp sisältyvien 1.—6. lakiehdo-tuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

Pöytäkirja PTK 128/2017 vp

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sairausvakuutuslain, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuuksista annetun lain 36 ja 37 §:n sekä maatalousyrittäjien työterveyshuollon eräiden kustannusten korvaamisesta valtion varoista annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 141/2017 vp
Valiokunnan mietintö StVM 15/2017 vp

Ensimmäinen käsittely

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 141/2017 vp sisältyvien 1.-3. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi takuueläkkeestä annetun lain 8 §:n, vammaisetuuksista annetun lain 9 §:n sekä Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuuksista annetun lain 35 ja 70 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 125/2017 vp
Lakialoite LA 11/2015 vp, 92/2016 vp, 84, 93/2017 vp
Valiokunnan mietintö StVM 17/2017 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Maria Lohela: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Käsittelyn pohjana on sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö StVM 17/2017 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 30.11.2017 pidetyssä täysistunnossa.

Nyt käsitellään muutosehdotukset.

1. lakiehdotuksen 8 §

Kristiina Salonen sd: Arvoisa puhemies! Esitän, että pykälä saa vastalauseessa 1 esitetyn muodon.

Anneli Kiljunen sd: Arvoisa puhemies! Kannatan edustaja Salosen tekemää esitystä.

Aino-Kaisa Pekonen vas: Arvoisa puhemies! Esitän, että pykälä saa vastalauseessa 3 esitetyn muodon.

Silvia Modig vas: Arvoisa puhemies! Kannatan edustaja Pekosen esitystä.

Arja Juvonen ps: Arvoisa puhemies! Esitän, että vastalauseen 4 mukainen pykälämuutosesitys astuu voimaan.

Toimi Kankaanniemi ps: Arvoisa puhemies! Kannatan edustaja Juvosen ehdotusta.

Veronica Rehn-Kivi r: Värderade fru talman, arvoisa rouva puhemies! Ehdotan, että 1. lakiehdotuksen 8 § muutetaan vastalauseen 2 mukaisesti.

Pöytäkirja PTK 128/2017 vp

Thomas Blomqvist r: Värderade talman! Jag understöder ledamot Rehn-Kivis förslag. Kannatan.

Puhemies Maria Lohela: Kristiina Salonen on Anneli Kiljusen kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 1 mukaisena. Aino-Kaisa Pekonen on Silvia Modigin kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 3 mukaisena. Arja Juvonen on Toimi Kankaanniemen kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 4 mukaisena. Lisäksi Veronica Rehn-Kivi on Thomas Blomqvistin kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 2 mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Puhemies Maria Lohela: Ensin äänestetään Aino-Kaisa Pekosen ehdotuksesta Arja Juvosen ehdotusta vastaan, sitten voittaneesta Kristiina Salosen ehdotusta vastaan, sitten voittaneesta Veronica Rehn-Kiven ehdotusta vastaan ja lopuksi voittaneesta mietintöä vastaan.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

1) Arja Juvosen ehdotus "jaa", Aino-Kaisa Pekosen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 147, ei 32; poissa 20 (äänestys 6). Eduskunta hyväksyi tässä äänestyksessä Arja Juvosen ehdotuksen.

2) Kristiina Salosen ehdotus "jaa", Arja Juvosen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 148, ei 32; poissa 19 (äänestys 7). Eduskunta hyväksyi tässä äänestyksessä Kristiina Salosen ehdotuksen.

3) Veronica Rehn-Kiven ehdotus "jaa", Kristiina Salosen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 108, ei 72; poissa 19 (äänestys 8). Eduskunta hyväksyi tässä äänestyksessä Veronica Rehn-Kiven ehdotuksen.

4) Mietintö "jaa", Veronica Rehn-Kiven ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 95, ei 82; poissa 22 (äänestys 9). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

2. lakiehdotuksen 9 §

Arja Juvonen ps: Arvoisa rouva puhemies! Teen vastalauseen 4 mukaisen pykälämuutosesityksen.

Toimi Kankaanniemi ps: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Aino-Kaisa Pekonen vas: Arvoisa puhemies! Teen vastalauseen 3 mukaisen esityksen.

Ozan Yanar vihr: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Pöytäkirja PTK 128/2017 vp

Puhemies Maria Lohela: Arja Juvonen on Toimi Kankaanniemen kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 4 mukaisena, ja Aino-Kaisa Pekonen on Ozan Yanarin kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 3 mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Puhemies Maria Lohela: Ensin äänestetään Arja Juvosen ehdotuksesta Aino-Kaisa Pekosen ehdotusta vastaan ja lopuksi voittaneesta mietintöä vastaan.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

1) Aino-Kaisa Pekosen ehdotus "jaa", Arja Juvosen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 163, ei 16; poissa 20 (äänestys 10). Eduskunta hyväksyi tässä äänestyksessä Aino-Kaisa Pekosen ehdotuksen.

2) Mietintö "jaa", Aino-Kaisa Pekosen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 107, ei 72; poissa 20 (äänestys 11). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

3. lakiehdotuksen 35 §

Arja Juvonen ps: Arvoisa rouva puhemies! Teen vastalauseen 4 mukaisen pykälämuutosesityksen.

Toimi Kankaanniemi ps: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Aino-Kaisa Pekonen vas: Arvoisa puhemies! Teen vastalauseen 3 mukaisen muutosesityksen.

Silvia Modig vas: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Kristiina Salonen sd: Arvoisa puhemies! Esitän, että pykälä saa vastalauseessa 1 esitetyn muodon.

Ozan Yanar vihr: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Puhemies Maria Lohela: Arja Juvonen on Toimi Kankaanniemen kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 4 mukaisena. Aino-Kaisa Pekonen on Silvia Modigin kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 3 mukaisena. Lisäksi Kristiina Salonen on Ozan Yanarin kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 1 mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Puhemies Maria Lohela: Ensin äänestetään Arja Juvosen ehdotuksesta Aino-Kaisa Pekosen ehdotusta vastaan, sitten voittaneesta Kristiina Salosen ehdotusta vastaan ja lopuksi voittaneesta mietintöä vastaan.

Pöytäkirja PTK 128/2017 vp

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

1) Aino-Kaisa Pekosen ehdotus "jaa", Arja Juvosen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 160, ei 19; poissa 20 (äänestys 12). Eduskunta hyväksyi tässä äänestyksessä Aino-Kaisa Pekosen ehdotuksen.

2) Kristiina Salosen ehdotus "jaa", Aino-Kaisa Pekosen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 147, ei 31; poissa 21 (äänestys 13). Eduskunta hyväksyi tässä äänestyksessä Kristiina Salosen ehdotuksen.

3) Mietintö "jaa", Kristiina Salosen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 97, ei 82; poissa 20 (äänestys 14). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 125/2017 vp sisältyvien 1.—3. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Eduskunta yhtyi valiokunnan ehdotukseen lakialoitteisiin LA 11/2015 vp, 92/2016 vp, 84, 93/2017 vp sisältyvien lakiehdotusten hylkäämisestä. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tietoyhteiskuntakaaren muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 82/2017 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 21/2017 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Maria Lohela: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Käsittelyn pohjana on liikenne- ja viestintävaliokunnan mietintö LiVM 21/2017 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 29.11.2017 pidetyssä täysistunnossa.

Nyt käsitellään muutosehdotukset.

Jani Mäkelä ps: Arvoisa puhemies! Teen vastalauseen mukaiset muutosehdotukset pykäliin 25, 28, 36 ja 40.

Jari Ronkainen ps: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Puhemies Maria Lohela: Jani Mäkelä on Jari Ronkaisen kannattamana ehdottanut, että 25 §, 28 §, 36 § ja 40 § hyväksytään vastalauseen mukaisina.

Selonteko hyväksyttiin.

25 §

Mietintö "jaa", Jani Mäkelän ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 162, ei 16; poissa 21 (äänestys 15). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

28 §

Pöytäkirja PTK 128/2017 vp

Mietintö "jaa", Jani Mäkelän ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 158, ei 16; poissa 25 (äänestys 16). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

36 §

Mietintö "jaa", Jani Mäkelän ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 163, ei 16; poissa 20 (äänestys 17). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

40 §

Mietintö "jaa", Jani Mäkelän ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 163, ei 16; poissa 20 (äänestys 18). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 82/2017 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisälön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.

9. Hallituksen vuosikertomus 2016

Valtiontalouden tarkastusviraston erilliskertomus eduskunnalle valtion vuoden 2016 tilinpäätöksen ja hallituksen vuosikertomuksen tarkastuksesta

Kertomus K 14/2017 vp

Kertomus K 9/2017 vp

Valiokunnan mietintö TrVM 8/2017 vp

Ainoa käsittely

Puhemies Maria Lohela: Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 9. asia. Käsittelyn pohjana on tarkastusvaliokunnan mietintö TrVM 8/2017 vp.

Siirrytään keskusteluun. Ensimmäisenä valiokunnan puheenjohtaja edustaja Heinäluoma, olkaa hyvä. [Hälinää] — Muut keskustelut pyydän siirtämään salin ulkopuolelle, kiitos.

Keskustelu

13.16 Eero Heinäluoma sd (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Eduskunnan budjetti- ja valvontavallan kannalta valvontavallasta on tullut yhä merkittävämpi asia. Kun budjettia on koottu suurempiin kokonaisuuksiin ja on yhtiöitetty ja tehty monta muutakin asiaa, niin eduskunnan suuren salin päätöksenteon rooli on vähentynyt ja sitä kautta myös kansalaisten mahdollisuus vaikuttaa ohentuu. Valvontavalta korostuu, ja tässä erityisen merkittäviä ovat hallituksen vuosikertomus ja Valtiontalouden tarkastusviraston antamat kertomukset eduskunnalle.

Eduskunnan tarkastusvaliokunta on tehnyt hyvin huolellista työtä hallituksen vuoden 2016 vuosikertomuksen osalta, käynyt isoja kokonaisuuksia lävitse liittyen keskeisiin viime vuoden tapahtumiin ja eräin osin tarkastellen myös uusia tietoja tämän vuoden puolelta. Näistä muutama havainto.

Ensinnäkin vuosikertomusraportoinnista valiokunta toteaa, että se on kehittynyt oikeaan suuntaan ja antaa kansalaisille ja eduskunnalle paremman kuvan hallituksen vuoden

Pöytäkirja PTK 128/2017 vp

työstä. Edelleenkin tällä alueella on kehittämisen tarvetta, jotta tekstit olisivat mahdollisimman kansanomaisia ja nopeasti haltuun otettavissa.

Sitten toisena asiana valtion taloudellisista vastuista. Tämä on tietysti tarkastusvaliokunnan ruisleipäasioita, miten vastuut ja myös riskit raportoidaan, onko niistä annettu kuva valtiontalouden hoidosta oikea. Valiokunta ehdottaa riskienhallinnan mittareiden kehittämistä ja myös sitä, että riittävistä puskurirahastoista huonon päivän tullessa huolehditaan. Aivan erityisesti valiokunta esittää lausumaa Euroopan talous- ja rahaliiton jatkokehittämisestä ja velvoittaa hallitusta tällä alueella vahvistamaan Suomen tavoitteita ja selkeyttämään tavoitteenasettelua erityisesti euroalueen tulevaisuudesta ja ottamaan tässä yhteydessä riskinäkökohdat huomioon.

Sitten harmaan talouden torjunta, joka on ollut viime vuosien kestoaiheita. Tästä asiasta on useampikin havainto.

Ensinnäkin Tullin toimintakyky on sellainen, että on käynyt ilmi, että Tullissa tehdyt lisäsatsaukset toisivat tuloina itsensä aika nopeassa aikataulussa takaisin, joten valiokunta kiinnittää Tullin riittävään rahoitukseen erityistä huomiota.

No, sitten valiokunta on käynyt lävitse näitä aikaisempia toimia, miten ne ovat vaikuttaneet — siitähän tässäkin salissa on monta kertaa keskusteltu, miten nämä harmaan talouden vastaiset toimet tuottavat. Tässä on iloisia uutisia. Verohallinnon mukaan rakennusalan uudistukset pelkästään ovat johtaneet palkkasumman kasvamiseen noin 300 miljoonalla eurolla ja verotuottovaikutukset ovat olleet noin 100 miljoonaa euroa vuonna 2015. Eli sillä päätöksenteolla, mitä täällä tehdään, on vaikutuksensa. Valiokunta ehdottaakin, että selvitetään, soveltuisiko veronumeron käyttö, josta rakennusosalalla on siis hyviä kokemuksia, laajemminkin myös muille aloille, joilla on paljon esimerkiksi ulkomaista työvoimaa. Näitä ovat matkailu- ja ravintola-ala, kiinteistönhuolto, kuljetusala ja myös telakateollisuus.

Sitten lisäksi valiokunta on käynyt lävitse kansainvälistä verokilpailua ja myös verokeidastoimintaa. Nämähän ovat Suomen kannalta erittäin negatiivisia asioita. Valiokunta pitää tärkeänä, että tällä alueella Suomi osallistuu aktiivisesti kansainväliseen yhteistyöhön, niin EU:n puitteissa kuin muutoinkin, tämän verovälttelyn kahlitsemiseksi.

Tähän liittyen valiokunta toteaa, että verotuksen varmuuden kannalta myös kansallisia säännöksiä pitää kehittää. Meillä on parhaillaan veronkiertodirektiivin toimeenpano kansallisessa lainsäädännössä käynnissä. Valiokunta pitää tällä alueella harkinnanarvoisina uudistustarpeita, jotka liittyvät muun muassa korkovähennysoikeuteen ja korkovähennysoikeuden rajoittamiseen sekä siirtohinnoittelusäännösten täsmentämiseen. Näiden taroituksena on turvata verotuotot.

Sitten valtionyhtiöiden ylimmän johdon palkitsemiseen — tästähän säännöllisin välein puhutaan. Valiokunta on käynyt kaikkien valtionyhtiöiden ylimmän johdon palkitsemiskäytännöt lävitse ja sen, miten valtioneuvoston ohjeet ovat tällä alueella toteutuneet. Omitajaohjausosaston toimittaman aineiston pohjalta on syntynyt asiasta varsin vahva käsitys, ja ongelma täällä on tietysti lisäeläkkeiden käyttö palkitsemisessa. Valiokunta kävi erikseen Finnairin lisäeläkemenettelyt lävitse tutustuen tässä tiedossa olleeseen viimeiseen tietoon. Valiokunnan johtopäätös on, että valtion pitää jatkossa toimia sen puolesta, etteivät lisäeläkkeet ole yhtiöiden johdon palkitsemistapa valtio-omisteisissa yhtiöissä. Valtion pitää noudattaa henkilöstön osalta yhdenvertaista palkkauspolitiikkaa, ja edelleen valiokunnan käsityksen mukaan palkitsemisen tulee tapahtua työsuhteen voimassa ollessa eikä eläke-etuja käyttämällä. Erikseen valiokunta on päätnyt siihen kannanottoon, että Finnairin

Pöytäkirja PTK 128/2017 vp

tapauksessa omistajaohjauksesta vastaavaa ministeriä olisi tullut informoida tästä valtioneuvoston aikaisemmasta periaatepäätöksestä eroavasta lisäeläkkeiden käyttöönottoajatuksesta.

Sitten rakennus-, kosteus- ja homeongelmista, joista niistäkin on tällä viikolla puhuttu. Tässähän pohjalla on tarkastusvaliokunnan mietintö ja eduskunnan hyväksymät kannanotot vuodelta 2013. Sen jälkeen on tapahtunut paljon, mutta osa erittäin hitaassa aikataulussa, ja tulokset eivät ole ollenkaan riittäviä, niin kuin eduskuntakeskustelussa on todettu. Tämän johdosta valiokunta jättääkin aikaisempia eduskunnan kannanottoja edelleen voimaan ja katsoo, että näillä alueilla hallituksen pitää jatkaa uudistustyötä. Tämän lisäksi valiokunta ehdottaa, että hallitus antaisi tästä uudesta Terveet tilat 2028 -hankkeesta selvityksen tämän vuoden vuosikertomuksen yhteydessä ensi vuonna eduskunnalle, jolloin nähdään, mitä tämä hanke käytännössä tuottaa. Ja sitten kovimpana toimenä valiokunta ehdottaa lausumaa eduskunnalle, jossa eduskunta velvoittaisi hallitusta käymään nämä rakentamisen vastuukysymykset lävitse olosuhteissa, että nämä muut toimet eivät ole tuottaneet riittäviä tuloksia. Kysymys on siitä, pitääkö rakentamisen vastuuta ja myös julkisten tilojen käytön vastuusäännöksiä tiukentaa.

Sitten perustoimeentulotuen siirrosta kunnilta Kansaneläkelaitokselle. Tämäkin on ollut iso asia myös tämän vuoden aikana johtuen siitä, että kun uudistuksen toteutuksessa kunnilta nämä tehtävät siirtyivät Kelalle, niin kohtuuttomalla tavalla toimeentulotukien maksatus viivästyi. Valiokunta on käynyt lävitse koko uudistuksen taustan ja myös näiden viivästysten syyt. Valiokunnan huomio on, että alkuperäisen päätöksenteon oletukset eivät ole toteutuneet. Kun tämä alun perin käynnistettiin rakennepoliittisen ohjelman osana, sen lähtökohtana oli tuottaa säästöjä valtiolle ennen muuta sen takia, että hallinnolliset kulut tulisivat huomattavasti pienemmiksi. Jälkikätestarkastelussa osoittautui, että kun tätä hanketta vietiin eteenpäin, hyvin nopeasti kävi ilmi, että näitä luvattuja säästöjä, jotka olivat uudistuksen käynnistämisen keskeinen peruste, ei toteudu, vaan päinvastoin: tulee lisäkustannuksia. Valiokunnan kannanotto onkin, että tällaiset muutoshankkeet pitäisi ottaa uudelleen harkittavaksi, jos näissä lähtökohtaperusteluissa tapahtuu olennaisia muutoksia. Ja sitten erikseen valiokunta toteaa, että ei ole hyväksyttävää, että viimesijainen toimeentulo voi tällä tavalla vaarantua kuin tämän uudistuksen yhteydessä on tapahtunut, ja edellyttää, että tässä suhteessa ryhdytään korjaaviin toimiin. Valiokunta esittää asiasta lausumaa, niin että eduskunta saisi vuoden 2020 loppuun mennessä selvityksen, miten tämä uusi uudistus loppujen lopuksi toimii, eli Kelalla on vastuu perustoimeentulotuesta ja kunnat vastaavat täydentävästä ja ehkäisevästä toimeentulotuesta.

Lopuksi voin vielä mainita, että valiokunta kävi myös suojelupoliisin, supon, toimintaa lävitse perustuen siihen, että supo on saanut aika huomattavia lisäresursseja. Niiden kohdentumista valiokunta seurasi ja päätyi siihen havaintoon, että kun keskustelussa on edelleenkin supon tehtävien ja toimivaltuuksien vahvistaminen, on perusteltua, että supon parlamentaarista ohjausta ja valvontaa uudistetaan, jotta kaikkien kansalaisten luottamus tähän meille tärkeään turvallisuuspoliisin toimintaan voi säilyä.

Puhemies Maria Lohela: Jatketaan keskustelua muutamalla vastauspuheenvuorolla.

13.25 Ben Zyskowicz kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! On erinomainen asia, että tarkastusvaliokunta otti esiin myös valtionyhtiöiden ylimmän johdon palkitsemisasiat ja erikseen myös tämän Finnairin tapauksen. Mielestäni keskustelu Finnairin

Pöytäkirja PTK 128/2017 vp

pääjohtajan lisäeläkkeestä on ollut vähän väärillä raiteilla, kun on keskusteltu, että eikö Finnairin tulos ja myös osakekurssi ole kehittynyt niin hienosti, että on paikallaan, että siitä palkitaan myös toimitusjohtajaa aivan erikseen. Tästä ei ole kyse. Finnairin tulos ja kurssikehitys on ollut huikeaa. Johtuuko se kaikki nykyisen johdon toimista? Ei tietystikään, mutta se on ollut huikeaa, ja siitä on seurannut myös johdolle, jonka palkitseminen on osin ollut kiinni osakkeissa, asianmukaista korvausta.

Keskustelun olisi pitänyt keskittyä kahteen asiaan. Ensinnäkin, tuskin oli kiky-sopimuksesta muste kuivunut, kun seuraavassa kuussa Finnairin hallitus mietti, miten tätä miljoonaa euroa vuodessa tienavaa miestä erikseen palkitaan. Ja toiseksi, kun tiedettiin, että omistaja [Puhemies koputtaa] ei kannata lisäeläkkeiden käyttämistä palkitsemiseen, niin siitä huolimatta Finnairin hallitus päätti vastoin enemmistöomistajan [Puhemies koputtaa] kantaa käyttää niitä. Eli johtopäätös [Puhemies: Minuutti on täynnä!] on se, että Finnairiin on saatava semmoinen hallitus, joka kunnioittaa omistajan tahtoa.

13.27 Johanna Karimäki vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä tarkastusvaliokunnan mietinnössä on paljon keskeisiä kysymyksiä, mutta nostan esille EU-politiikkaan liittyvän ponnen. Vaadimme, että hallitus vahvistaa ja selkeyttää tavoitteen asetelua euroalueen tulevaisuudesta ja selkeyttää kokonaiskuvan antamista eduskunnalle. Tämä on tässä hetkessä erityisen tärkeää siksin, että Suomi on EU:n puheenjohtajamaa vuonna 2019. Me tarvitsemme selkeät tavoitteet EU:n uudistamiselle ja tavoitteet sille, mitkä ovat Suomen keskeiset kysymykset, mitä johdamme puheenjohtajakautemme aikana.

Myös home- ja kosteustalkoita ja niiden seuranta ja toimenpiteiden vaatimista jatkamme edellisen tarkastusvaliokunnan jalanjäljillä. Pidän tärkeänä myös sitä, että sairastuneille annetaan apua ja tukea ja he saavat diagnoosin ja myös rakennuttajien osalta vastuukysymykset selkeytetään, kuten valiokunta ponnassansa edellyttää.

13.28 Olavi Ala-Nissilä kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä kertomus osuu päivään, jolloin myöskin julkistettiin valiokunnan mietintö eduskunnan valvonta- ja budjettivallasta, sehan tietysti liittyy tähän tarkastuskertomukseen hyvin oleellisesti. On tärkeää, että budjettivalta toimii, vaikka se on kaventunut, ja että sitten sen päätöksenteon legitimitetin tulee vahvistua valvontavallan kautta, niin kuin on tapahtunutkin. Tässä mietinnössä minusta tämä ponsi koskien vastuukysymysten selvittämistä, niin kuin puheenjohtaja mainitsikin, koskien rakentamisen ongelmia kaikkienensa, kosteusvaurio-ongelmia, on tärkeä, ja se täytyy selvittää, koska muutoin me emme ehkä saa korjausta tähän ongelmaan Suomessa.

Todellakin, EU:n valvontavalta on ongelma. Yksi, joka on noussut esille, on tuo Euroopan keskuspankki, jonka toiminta on muuttunut hyvin paljon siitä, mitä se treatyssä siitä alun perin oli. Kun aina pitäisi olla, kun julkista rahaa käytetään, tilintekovelvollisuus, läpinäkyvyys, kun on [Puhemies koputtaa] julkista valtaa, niin siinä se jää vajaaksi.

13.29 Maarit Feldt-Ranta sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Haluan kiinnittää huomiota erityisen ajankohtaiseen asiaan. Se on tämä toimeentulotuen siirto Kelalle. Sitähän perusteltiin sillä, että se tuo kustannussäästöjä, mutta nyt kun jälkikäteen olemme tarkastaneet asiaa, niin olemme nähneet, että se päinvastoin on kasvattanut kustannuksia. Ja miksi tämä on näin ajankohtainen ja tärkeä asia, että sen ääreen on syytä pysähtyä?

Pöytäkirja PTK 128/2017 vp

Myös siitä syystä, että hallitus on tuomassa eduskuntaan sellaista sote- ja maakuntauudistusta, jonka kustannussäästötavoitteet asiantuntijat ovat laajasti etukäteen kyseenalaistaneet. On vastuutonta ja kyseenalaista, että hallitus jatkaa tätä sote-maakuntamallinsa valmistelua, vaikka jo etukäteen tiedetään, etteivät sen alkuperäiset tavoitteet terveydenhuollon integraatiosta tai kustannusten hillitsemisestä tule toteutumaan. Hallituksella ei kerta kaikkiaan ole oikeutusta ottaa tällaista riskiä veronmaksajien piikkiin. Ja kun tarkastusvaliokunta kiinnitti vakavaa huomiota siihen, että tämä toimeentulotukihanke toteutettiin, vaikka tämä oli etukäteen tiedossa, niin tässä hallituksen todella pitäisi ottaa uudelleenajattelua sote-uudistuksessa.

13.30 Jari Myllykoski vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Erityisen hyvänä pidän myös yhtä erityistä asiaa, Tullin resursseja, joita tässä arvioidaan. Tänä päivänä Tulli painii erityisissä ongelmissa juuri sen myötä, että meillä digitaalisuus ei ole siellä arkipäivää. Meille tulee erittäin paljon postitoimituksia, ja valitettavasti siellä on erittäin vaarallisia aineita, joihin tarvittaisiin automaatiovalvontaa — henkilöstöresursseilla ei pystytä hoitamaan tätä kaikkea postiliikennettä, mitä tällä hetkellä Suomeen tulee enenevässä määrin. Eli kun on tavallaan nämä alustataloudet, jotka mahdollistavat tavaroiden vapaata liikkuvuutta, niin meillä pitää olla Tullilla resursseja, meillä pitää olla myös henkilöstöresursseja. Tullin ikärakenne on jatkuvassa nousussa; pitäisi palkata uutta, teknologian hyvin hallitsevaa henkilöstöä. Näiden kaikkien yhdessä pitäisi tapahtua nyt eikä vasta muutamien vuosien päästä.

Puhemies Maria Lohela: Vielä yksi vastauspuheenvuoro tässä yhteydessä. — Edustaja Heinäluoma.

13.31 Eero Heinäluoma sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Lausun kiitokset tähänastisista kommenteista. Näyttää siltä, että valiokunta, jonka mietintö oli yksimielinen, on onnistunut löytämään oikeat aiheet, niin että jokainen löytää täältä oman mustikkansa, joka... [Pia Viitanen: Mansikan!] — Ja mansikkojakin. — Mutta poikkeuksellisen raskaita, tärkeitä asioita on tässä vuosikertomuksessa, joten toivon, että voimme jatkaa keskustelua sitten tämän istunnon jälkeisissä istunnoissa, kun tänään tämä lista ei tule käsiteltyä.

Puhemies Maria Lohela: Tässä kohtaa suuren valiokunnan kokouksen vuoksi keskustelu ja asian käsittely keskeytetään.

Keskustelu ja asian käsittely keskeytettiin.

10. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain 8 ja 32 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 135/2017 vp

Toimenpidealoite TPA 61/2016 vp

Valiokunnan mietintö StVM 12/2017 vp

Pöytäkirja PTK 128/2017 vp

Toinen käsittely, ainoa käsittely

Puhemies Maria Lohela: Toiseen käsittelyyn ja ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 10. asia. Nyt voidaan toisessa käsittelyssä hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. Lopuksi päätetään ainoassa käsittelyssä toimenpidealoitteesta.

Keskustelua ei syntynyt.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 135/2017 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Eduskunta yhtyi valiokunnan ehdotukseen toimenpidealoitteen hylkäämisestä. Asian käsittely päättyi.

11. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi lapsilisälain 7 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 163/2017 vp

Valiokunnan mietintö StVM 18/2017 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 4.12.2017 pidettävään täysistuntoon.

12. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi yliopistolain ja ammattikorkeakoululain muuttamisesta sekä laiksi yliopistolain muuttamisesta annetun lain voimaannpanosta

Hallituksen esitys HE 73/2017 vp

Valiokunnan mietintö SiVM 15/2017 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 4.12.2017 pidettävään täysistuntoon.

13. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vapaasta sivistystyöstä annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 140/2017 vp

Valiokunnan mietintö SiVM 17/2017 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 4.12.2017 pidettävään täysistuntoon.

14. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 113/2017 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 24/2017 vp

Pöytäkirja PTK 128/2017 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 4.12.2017 pidettävään täysistuntoon.

15. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yleisestä asumistuesta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 161/2017 vp
Valiokunnan mietintö YmVM 15/2017 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 4.12.2017 pidettävään täysistuntoon.

16. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on maanantaina 4.12.2017 klo 14.00. Täysistunto lopetettiin klo 13.33.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Maija-Leena Paavola